

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 395/08-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., M., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. K 149/96 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. januára 2008 doručená sťažnosť A. B., M. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. K 149/96.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 10 C 469/94 z 26. júla 1996, ktorý v spojení s rozsudkom krajského súdu z 27. januára 1998 nadobudol právoplatnosť 12. marca 1998, bol sťažovateľke a spol. priznaný finančný nárok proti P. M. (ďalej len „úpadca“), ktorý si ako pohľadávku v postavení veriteľa sťažovateľka uplatnila v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok úpadcu, ktoré je vedené na krajskom súde pod sp. zn. K 149/96. Podľa tvrdení sťažovateľky krajský súd v konkurznom konaní svojím postupom spôsobuje neodôvodnené a zbytočné prieťahy, čím sa predlžuje stav jej právnej neistoty a oddaľuje sa právoplatné skončenie tohto konkurzného konania.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem stručného popisu procesných úkonov krajského súdu vykonaných v predmetnom konkurznom konaní tak, ako jej boli oznámené v listoch, ktorými krajský súd reagoval na jej podania urgujúce priebeh konkurzného konania, okrem iného uviedla: „... v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. K 149/96, ktorého je účastníčkou konania, dochádza k prieťahom. ...

Sťažovateľka je toho názoru, že žiadne okolnosti nemôžu zbaviť súd zodpovednosti za to, že konanie (K 149/96), ktoré začalo takmer pred 12 rokmi, doposiaľ nie je právoplatne skončené. ...

Dĺžka konania vo veci sp. zn. K 149/96 na Krajskom súde v Košiciach vylučuje prijatie záveru, že by toto konanie prebiehalo bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote.“

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľky na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 bolo postupom Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. K 149/96 porušené.“

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Krajský súd v Košiciach konal vo veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. K 149/96 bez prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančne zadosťučinenie vo výške 300.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu bolo posúdiť, či v konkurznom konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. K 149/96 bolo porušené základné právo sťažovateľky na

prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd už konštatoval (napr. I. ÚS 70/98, III. ÚS 199/02), že ústava nevyvíma z povinnosti všeobecných súdov konať bez zbytočných priet'ahov žiadne konanie, v ktorom sa poskytuje súdna ochrana právam fyzických osôb alebo právnických osôb.

Účelom zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) je podľa § 1 zákona o konkurze a vyrovnaní usporiadanie majetkových pomerov dlžníka (úpadcu), ktorý má viac veriteľov, voči ktorým nie je schopný plniť svoje záväzky po lehote splatnosti v dôsledku insolventie, alebo sa nachádza v predĺžení. Stanovením pravidiel usporiadania majetkových pomerov úpadcu vrátane speňaženia jeho majetku (konkurznej podstaty) a rozdelenia výťažku tohto speňaženia medzi konkurzných veriteľov, o ktorom rozhoduje v konečnom dôsledku súd, sa v konkurznom konaní poskytuje súdna ochrana majetkovým právam veriteľov úpadcu, ktorí ich kvalifikovaným spôsobom uplatnili. Sťažovateľke preto ústava priznáva právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, pretože sa prihlásením svojej pohľadávky stala účastníčkou konkurzného konania.

Z vyžiadaného súdneho spisu krajského súdu vedeného pod sp. zn. K 149/96 ústavný súd zistil, že návrhom podaným krajskému súdu 2. apríla 1996 sa veriteľ – K B. (ďalej len „navrhovateľ“) – domáhal vyhlásenia konkurzného konania na majetok úpadcu podľa zákona o konkurze a vyrovnaní a súčasne predložil „*návrh na začatie dohodovacieho konania*“. Krajský súd 27. mája 1996 vyzval navrhovateľa, aby zaplatil súdny poplatok za návrh, ktorý bol zaplatený 17. júna 1996. Následne krajský súd 15. augusta 1996 zaslal návrh na vyjadrenie úpadcovi a vyzval ho, aby zaslal zoznam jeho veriteľov a aby zvolal schôdzu tuzemských veriteľov. Úpadca reagoval na výzvu krajského súdu 8. novembra 1996 predložením zoznamu jeho veriteľov (spolu 86 veriteľov) a 27. januára 1997 krajskému súdu oznámil, že schôdzu tuzemských veriteľov zvolal na 31. január 1997. Dňa 5. februára 1997 notárka, ktorá sa zúčastnila schôdze veriteľov úpadcu, krajskému súdu oznámila, že na schôdzi nebola zvolená rada veriteľov, a na základe toho krajský súd 2. apríla 1997 vydal uznesenie, ktorým ukončil „*dohodovacie konanie*“.

Po tom, ako 7. mája 1997 úpadca opätovne predložil zoznam jeho veriteľov (tentokrát spolu 68 veriteľov), krajský súd uznesením zo 16. mája 1997 vyhlásil na majetok úpadcu konkurz, za správcu konkurznej podstaty (ďalej len „správca“) ustanovil JUDr. Tomča a veriteľov vyzval, aby do 30 dní od vyhlásenia konkurzu prihlásili svoje pohľadávky (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 7. júna 1997). K predmetnému uzneseniu vydal krajský súd 4. júna 1997 opravné uznesenie, ktorým opravil chybu v písaní IČO úpadcu.

Správca predložil krajskému súdu 27. januára 1998 podrobný súpis majetku úpadcu (aktíva a pasíva), krajský súd 12. februára 1998 odovzdal správcovi zoznam prihlásených pohľadávok konkurzných veriteľov (spolu 30 veriteľov) a následne správca 7. mája 1998 predložil krajskému súdu správu s uvedením, v akej výške boli pohľadávky veriteľov zo zoznamu z 12. februára 1998 uznané a v akej výške boli popreté. Správca si 26. mája 1998 prevzal od krajského súdu ďalších 11 prihlásených pohľadávok veriteľov (sťažovateľka v zozname nie je vyslovene uvedená, ale zrejme je pod položkou „Č. a spol.“, pozn.).

Dňa 4. júna 1998 úpadca žiadal o ustanovenie nového správcu, pretože ustanovený správca zomrel 27. mája 1998. Krajský súd uznesením z 27. augusta 1998 ustanovil za nového správcu konkurznej podstaty JUDr. G. D. (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. septembra 1998) a 10. novembra 1998 „likvidátor advokátskej kancelárie“ zomrelého správcu zaslal krajskému súdu všetky doklady týkajúce sa konkurzného konania, aby boli postúpené novoustanovenému správcovi. Krajský súd opatrením z 12. marca 1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. mája 1999, uložil novému správcovi, aby predložil správu o jeho činnosti. Keďže správca na výzvu nereagoval, krajský súd ho 19. novembra 1999 telefonicky predvolal na 26. november 1999 za účelom podania správy o jeho činnosti, na tento termín sa však ustanovený správca nedostavil, a preto krajský súd uznesením z 31. januára 2000 zbavil JUDr. G. D. funkcie správcu a za nového správcu ustanovil Ing. M. Š., ktorý 21. februára 2000 oznámil krajskému súdu, že sa cíti byť vo veci zaujatý, pretože v minulosti vykonával pre úpadcu audit. Krajský súd preto uznesením z 5. mája 2000, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. júna 2000, ustanovil za nového správcu JUDr. P. Č. Novoustanovený správca žiadal 7. decembra 2000 od krajského súdu zaslanie podkladov týkajúcich sa konkurzného konania.

Krajský súd 16. mája 2001 nariadil prieskumné pojednávanie na 2. júl 2001 a 6. júna 2001 správca prevzal od krajského súdu kompletný zoznam prihlášok veriteľov (spolu

51 veriteľov, sťažovateľka sa nachádza pod č. 51). Následne, 18. júna 2001 správca vzhľadom na odstup času od vypracovania pôvodného súpisu majetku patriaceho do podstaty prvým správcom predložil nový aktuálny súpis majetku podstaty úpadcu s tým, že oproti pôvodnému súpisu nastal v majetku úpadcu úbytok v sume 7 282 415,20 Sk, a súčasne správca „objavil“ oproti pôvodnému súpisu aj ďalší majetok úpadcu, pričom na časť tohto majetku si uplatňoval nárok aj iný subjekt, preto správca navrhol, aby krajský súd tento subjekt vyzval na podanie žaloby proti správcovi. Správca predložil aj návrh speňažovania majetku podstaty, ktorý navrhoval predat' mimo dražby s tým, že v hromadno-informačnom denníku sa zverejní oznámenie o predaji a záujemcovia o kúpu budú posielat' svoje ponuky krajskému súdu v zapečatených obáľkach s tým, že zvíťazí najvyššia ponuka. Napokon správca v tento deň predložil aj zoznam prihlášok veriteľov s označením, v akej výške prihlásili svoju pohľadávku voči podstate, v akej výške bola správcom uznaná a v akej popretá (sťažovateľka sa nachádza v zozname pod č. 40 s tým, že prihlásila pohľadávku v sume 674 643,10 Sk, ktorá jej bola uznaná v celom rozsahu a bola zaradená do prvej skupiny veriteľov).

Dňa 2. júla 2001 sa na krajskom súde uskutočnilo prieskumné pojednávanie, ktorého sa podľa prezenčnej listiny zúčastnili len šiesti veritelia z celkového počtu 52 veriteľov (sťažovateľka prítomná nebola). Na tomto pojednávaní žiaden z prítomných veriteľov nepoprel pohľadávku iného veriteľa a nepoprel ich ani úpadca, pričom tí veritelia, ktorých prihlásené pohľadávky boli sčasti alebo v celku popreté, boli vyzvaní, aby podali proti správcovi incidenčné žaloby. Súčasne veriteľ č. 17 (A. M.) si uplatnil vlastnícke práva k časti majetku zaradenému do podstaty, takže bol poučený, aby podal žalobu o vylúčenie veci z podstaty. Zároveň prítomní veritelia schválili plán speňaženia majetku z podstaty, tak ako to navrhol správca.

Na zasadnutí krajského súdu 11. septembra 2001 správca predložil kópie inzerátov o ponuke predaja časti majetku úpadcu mimo dražby uverejnených v denníku „Národná obroda“ 16. augusta 2001 a zároveň sa uskutočnilo otváranie dvoch obáľok s ponukami. Krajský súd opatrením z 24. septembra 2001 udelil súhlas obidvom záujemcom a správcu zaviazal uzatvoriť s nimi kúpne zmluvy do 30. októbra 2001. Druhé zasadnutie krajského súdu sa uskutočnilo 5. novembra 2001, na ktorom správca opätovne predložil kópie inzerátu o ponuke predaja majetku úpadcu zverejneného v denníku „Národná obroda“ 9. októbra 2001, zároveň sa uskutočnilo otváranie troch obáľok s ponukami. Krajský súd opatrením

udelil súhlas na kúpu majetku úpadcu dvom záujemcom a správcovi uložil povinnosť uzavrieť s nimi kúpne zmluvy do 15. januára 2002. Tretie zasadnutie krajského súdu, na ktorom správca predložil kópie inzerátu o ponuke predaja majetku úpadcu zverejneného v denníku „Národná obroda“ 23. novembra 2001, sa uskutočnilo 17. decembra 2001, na ktorom sa uskutočnilo otváranie piatich obálok s ponukami na kúpu majetku úpadcu. Následne krajský súd opatrením z 11. januára 2002 udelil súhlas na kúpu majetku úpadcu štyrom záujemcom a správcovi uložil povinnosť uzavrieť s nimi kúpne zmluvy do 28. februára 2002.

Dňa 16. mája 2002 správca žiadal, aby krajský súd vydal opatrenie, ktorým by schválil predaj štyroch bytov patriacich do podstaty ich nájomcom, pretože katastrálny úrad to vyžaduje ako prílohu ku kúpnyim zmluvám. Cena bytov bola určená na základe znaleckého posudku z 30. septembra 2001, ktorý dal správca vypracovať a ktorý predložil krajskému súdu. Krajský súd reagoval na žiadosť správcu 22. mája 2002 vydaním opatrenia o súhlase s predajom bytov z podstaty. Ďalšie, v poradí štvrté zasadnutie krajského súdu, sa uskutočnilo 22. augusta 2002, na ktorom správca predložil kópie inzerátu o ponuke predaja majetku úpadcu zverejneného v denníku „Národná obroda“ 30. júla 2002 s tým, že ako reakcia na tento inzerát nebola krajskému súdu doručená žiadna ponuka na kúpu. Z uvedeného dôvodu správca 2. októbra 2002 žiadal, aby krajský súd zvolal schôdzu veriteľov za účelom schválenia čiastočného plánu speňaženia zostávajúceho majetku úpadcu, ktorý v dôsledku neužívania strácal hodnotu, a preto na určenie jeho ceny dal správca vypracovať nový znalecký posudok, ktorý sa zaviazal predložiť po jeho vypracovaní.

Dňa 8. októbra 2002 krajský súd zvolal schôdzu veriteľov na 31. október 2002, následne 22. októbra 2002 správca predložil správu o dovtedajšom speňažení majetku úpadcu, z ktorej vyplýva, že majetok úpadcu bol dovtedy speňažený za 1 772 822,90 Sk, a 28. októbra 2002 správca predložil krajskému súdu znalecký posudok o určení ceny zostávajúceho majetku úpadcu.

Schôdza veriteľov sa uskutočnila 31. októbra 2002, na ktorej sa podľa prezenčnej listiny z 52 veriteľov zúčastnilo 13 veriteľov (za sťažovateľku bol prítomný jej manžel J. B.). Prítomní veritelia schválili, že zostávajúci majetok úpadcu sa ponúkne ešte v jednom kole a bude predaný záujemcovi, ktorý dá najvyššiu ponuku, a zvyšok nepredaného majetku bude z konkurznej podstaty vylúčený. Dňa 25. novembra 2002 vyzval krajský súd veriteľov,

ktorých pohľadávky boli popreté správcom na prieskumnom pojednávaní 2. júla 2001, aby do 30 dní od doručenia výzvy podali určovacie žaloby týkajúce sa ich nárokov, inak sa na ich nároky nebude prihliadať.

Dňa 27. novembra 2002 sa uskutočnilo v poradí piate zasadnutie krajského súdu, na ktorom správca predložil kópie inzerátu o ponuke predaja majetku úpadcu zverejneného v denníku „Národná obroda“ a v regionálnom denníku „Zemplínsky denník“ 11. novembra 2002, zároveň sa uskutočnilo otváranie štyroch obálok s ponukami na kúpu majetku úpadcu. Krajský súd uložil správcovi vypracovať ich písomné vyhodnotenie, ktoré mu správca predložil 28. novembra 2002. Následne, opatrením zo 16. decembra 2002, krajský súd udelil súhlas na kúpu majetku úpadcu všetkým štyrom záujemcom a správcovi uložil povinnosť uzavrieť s nimi kúpne zmluvy do 15. januára 2003. Potom, ako správca nahliadol do úplných výpisov listov vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predané v poslednom piatom kole, zistil, že ich spoluvlastníkmi sú aj jeho príbuzní, a preto 23. decembra 2002 žiadal, aby ho krajský súd zbavil v danej veci funkcie správcu. Vybavenie tejto žiadosti správca urgoval 24. januára 2003, o ktorej krajský súd rozhodol uznesením z 3. februára 2003, ktorým zbavil JUDr. P. Č. funkcie správcu a súčasne za nového správcu ustanovil JUDr. G. D. (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. marca 2003). Dňa 7. marca 2003 správca JUDr. Č. ešte žiadal, aby krajský súd vydal opravné opatrenie k opatreniu zo 16. decembra 2002, pretože jednému zo záujemcov bol udelený súhlas na kúpu, hoci nedal najvyššiu ponuku. Krajský súd vydal toto opravné opatrenie obratom v ten istý deň.

Opatrením z 21. marca 2003 krajský súd udelil súhlas na kúpu majetku úpadcu jednému záujemcovi a správcovi uložil povinnosť uzavrieť s ním kúpnu zmluvu do 15. apríla 2003. Dňa 29. apríla 2003 nový správca žiadal, aby krajský súd vydal opravné opatrenie k opatreniu zo 16. decembra 2002, čo sa týka opravy výroku v bode 1 v súvislosti s presnejšou identifikáciou predaného majetku na účely zápisu do katastra. V poradí šieste zasadnutie krajského súdu sa uskutočnilo 30. apríla 2003, na ktorom správca predložil kópie inzerátu o ponuke predaja majetku úpadcu zverejneného v „Obchodnom vestníku“ a v „Zemplínskom denníku“ 10. apríla 2003, zároveň sa uskutočnilo otváranie jednej obálky s ponukou na kúpu majetku úpadcu, ktorú odsúhlasil krajský súd opatrením zo 6. mája 2003, správcovi uložil povinnosť uzavrieť s ním kúpnu zmluvu do 15. júna 2003 a súčasne vydal aj opravné opatrenie v zmysle požiadavky správcu z 29. apríla 2003. Dňa 5. júna 2003 sa konalo ďalšie zasadnutie krajského súdu, na ktorom správca predložil kópie inzerátu

o ponuke predaja majetku úpadcu zverejneného v denníku „Pravda“, „Obchodnom vestníku“ a v „Zemplínskom denníku“ 15. mája 2003 s tým, že krajskému súdu nebola doručená žiadna ponuka na kúpu.

Predseda predstavenstva úpadcu sa 30. apríla 2004 obrátil na krajský súd s prosbou o urýchlenie konkurzného konania, pretože nepredaný majetok úpadcu rozkrádali neznámi páchatelia, čím sa znehodnocoval. Na tieto skutočnosti bol upozornený aj správca, ktorý však nijako nereagoval, a krajský súd preposlal túto sťažnosť úpadcu správcovi, ktorému bola doručená 5. mája 2004. Dňa 4. mája 2004 bola krajskému súdu doručená ďalšia pohľadávka veriteľa úspešného v incidenčnom konaní. Správca podal 10. mája 2004 správu o stave konkurzného konania s tým, že kým nebude ukončené konanie o žalobe o vylúčenie vecí z podstaty (vedené na krajskom súde pod sp. zn. 17 Cb 705/01) nemožno v konkurze pokračovať ani ho ukončiť. Následne sa 25. mája 2004 uskutočnilo ďalšie zasadnutie krajského súdu, na ktorom správca predložil kópie inzerátu o ponuke predaja majetku úpadcu zverejneného v denníku „Pravda“ a „Zemplínsky denník“ 11. mája 2004, a zároveň sa uskutočnilo otváranie štyroch obálok s ponukami na kúpu majetku úpadcu, pričom krajský súd opatrením udelil súhlas na kúpu majetku úpadcu trom záujemcom a správcovi uložil povinnosť uzavrieť s nimi kúpne zmluvy do 30 dní od doručenia opatrenia.

Podaním z 21. júna 2004 správca žiadal, aby krajský súd povolil vylúčiť z konkurznej podstaty nevyhľaditeľné pohľadávky úpadcu, ako aj majetok úpadcu, ktorý bol medzičasom rozkradnutý alebo znehodnotený, čo mal preukázať aj pripojený znalecký posudok. Krajský súd tejto žiadosti vyhovel uznesením z 23. júna 2004. Opatrením z 29. októbra 2004 krajský súd uložil správcovi, aby predložil písomnú správu o jeho činnosti. Správca predložil správu 18. novembra 2004, v ktorej uviedol, že z majetku úpadcu treba speňažiť už iba majetok, ktorý je predmetom súdneho sporu o vylúčenie vecí z podstaty (sp. zn. 17 Cb 705/01), pričom až po právoplatnom skončení tohto konania bude možné pokračovať v konkurze.

Stav konkurzného konania zisťoval krajský súd opätovne 10. marca 2005, keď opatrením uložil správcovi predložiť správu o činnosti a oznámiť, čo bráni ukončeniu konkurzného konania. Správca predložil správu 16. marca 2005, v ktorej uviedol, že žaloba o vylúčenie vecí z podstaty vo veci vedenej pod sp. zn. 17 Cb 705/01 bola 3. decembra 2004 zamietnutá, avšak žalobca (A. M.) sa odvolal, zároveň sa správca 7. marca 2005 vyjadril k odvolaniu s tým, že až po právoplatnom skončení tejto veci bude možné pokračovať

v konkurze. Manžel sťažovateľky 20. júna 2005 oznámil, že „*sa pripája k odvolaniu vo veci vedenej pod sp. zn. 17 Cb 705/01*“, pričom krajský súd mu 30. júna 2005 oznámil, že svoje „*pripojenie sa k odvolaniu*“ musí zaslať krajskému súdu ku konaniu vedenému pod sp. zn. 17 Cb 705/01.

Správca 9. novembra 2005 žiadal, aby ho krajský súd zbavil funkcie správcu z dôvodu jeho dlhodobého plánovaného pobytu v zahraničí, a súčasne oznámil, že odvolacie konanie vo veci vedenej pod sp. zn. 17 Cb 705/01 ešte nebolo ukončené. Krajský súd uznesením z 12. decembra 2005 rozhodol o zmene v osobe správcu a za novú správkyňu ustanovil JUDr. S. G. (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 24. januára 2006). Nová správkyňa 3. januára 2006 žiadala, aby jej krajský súd postúpil celý spisový materiál týkajúci sa konkurzného konania.

Dňa 11. mája 2006 boli krajskému súdu od správkyne doručené na vedomie štyri listy, ktorými správkyňa vyzvala vlastníkov štyroch bytov, ktoré nadobudli z konkurznej podstaty, aby jej oznámili, či chcú odkúpiť aj garáže, ktoré prináležali k bytom, alebo ich chcú prenajať. Následne 24. mája 2006 podala správkyňa správu o stave konkurzného konania s tým, že z majetku podstaty zostal už len majetok, ktorý je v dezolátnom stave, a tiež majetok, ktorý je predmetom súdneho sporu sp. zn. 17 Cb 705/01, a že až po jeho právoplatnom skončení bude možné pokračovať v jeho speňažení. Dňa 26. júna 2006 správkyňa uznala pohľadávku ďalšieho veriteľa úpadcu (doručenú po prieskumnom pojednávaní), ktorého zaradila do druhej skupiny veriteľov. Ďalšiu správu o stave konkurzného konania podala správkyňa 23. januára 2007 s tým, že v speňažovaní zostávajúceho majetku úpadcu bude možné pokračovať až po právoplatnom skončení konania vedeného pod sp. zn. 17 Cb 705/01, ktorého stav bol taký, že odvolací súd v danej veci zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd 15. marca 2007 nariadil „*osobitné prieskumné pojednávanie*“ na 18. apríl 2007 a súčasne vyzval správkyňu, aby si na krajskom súde vyzdvihla prihlášky, ktoré mu boli doručené po prieskumnom pojednávaní, aby k nim vypracovala evidenčné listy. Správkyňa si prihlášky prevzala 29. marca 2007 a 11. apríla 2007 krajskému súdu oznámila, že z majetku úpadcu ostáva speňažiť už iba nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu vedeného pod sp. zn. 17 Cb 705/01, ktorý ešte nie je právoplatne skončený, a súčasne zaslala krajskému súdu vyhodnotenie troch pohľadávok doručených po prieskumnom pojednávaní (všetky tri pohľadávky boli popreté). Dňa 18. apríla 2007 sa uskutočnilo

osobitné prieskumné pojednávanie (sťažovateľka podľa prezenčnej listiny nebola prítomná), na ktorom boli veritelia, ktorých pohľadávky boli popreté, vyzvaní, aby do 31 dní podali incidenčné žaloby, súčasne správkyňa prevzala od krajského súdu ďalšiu prihlásenú pohľadávku, ktorej uplatnenie bolo doručené krajskému súdu po prieskumnom pojednávaní, a zároveň správkyňa predložila list z 12. apríla 2007, ktorým urgovala priebeh konania vedeného pod sp. zn. 17 Cb 705/01, kvôli ktorému nebolo možné pokračovať v konkurznom konaní. Prihláška pohľadávky ďalšieho veriteľa úpadcu bola krajskému súdu doručená 19. apríla 2007, ktorú krajský súd postúpil správkyňi 23. apríla 2007. Dňa 11. mája 2007 správkyňa predložila krajskému súdu kompletný zoznam pohľadávok vyhodnotených na osobitnom prieskumnom pojednávaní 18. apríla 2007 a súčasne oznámila, že uznáva pohľadávku prihlásenú 19. apríla 2007.

Dňa 6. júla 2007 správkyňa oznámila krajskému súdu, že z majetku úpadcu ostáva speňažiť už iba nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu vedeného pod sp. zn. 17 Cb 705/01, ktorý ešte nie je právoplatne skončený, a 5. októbra 2007 správkyňa predložila krajskému súdu na vedomie list z 2. októbra 2007, ktorým urgovala priebeh konania vedeného pod sp. zn. 17 Cb 705/01. Následne, 18. decembra 2007 správkyňa oznámila, že vo veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 17 Cb 705/01 odvolací súd opätovne zrušil rozsudok krajského súdu (súdu prvého stupňa) a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dňa 3. apríla 2008 správkyňa zaslala krajskému súdu na vedomie vyjadrenie, ktoré podávala ku konaniu vedenému pod sp. zn. 17 Cb 705/01. Ďalšiu správu o stave konkurzného konania správkyňa podala 13. júna 2008 s tým, že nespeňažený ostal už len majetok, ktorý je predmetom sporu vedeného pod sp. zn. 17 Cb 705/01, v rámci ktorého stále nebolo rozhodnuté kvôli obštrukciám zo strany žalobcu, ktorý sa opakovane nedostavuje na pojednávania.

Správkyňa 25. júna 2008 žiadala, aby krajský súd zvolal schôdzu veriteľov za účelom ich informovania o činnosti správcu a o stave konkurzného konania, ktorú krajský súd 26. júna 2008 zvolal na 16. júl 2008. Na tejto schôdzi, na ktorej správkyňa podala informáciu o stave konkurzného konania, boli podľa prezenčnej listiny z 56 veriteľov prítomní iba štyria veritelia. Na záver schôdza veriteľov schválila, že dovtedy nepredaný majetok sa ponúkne na predaj cez verejné ponukové konania v Obchodnom vestníku, a súčasne veritelia súhlasili, aby sa správkyňa v prípade úspechu žalobcu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Cb 705/01 dovolala práva na Najvyššom súde Slovenskej republiky.

Z uvedeného prehľadu procesného postupu krajského súdu v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. K 149/96 je zrejmé, že krajský súd v predmetnom konaní postupoval vcelku plynulo, aj keď sa na prvý pohľad môže javiť, že sa v tomto jeho postupe vyskytli aj obdobia nečinnosti. Ide o tieto konkrétne obdobia: od 7. júna 1997 do 27. januára 1998 (bližšie v bode A), od 13. mája 1999 do 19. novembra 1999 (bližšie v bode B), od 14. júna 2000 do 7. decembra 2000 (bližšie v bode C), od 5. júna 2003 do 10. mája 2004, od 16. marca 2005 do 9. novembra 2005 a od 26. júna 2006 do 23. januára 2007 (bližšie v bode D).

A. Pokiaľ ide o prvé z uvedených období od 7. júna 1997, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu a o ustanovení správcu, do 27. januára 1998, keď správca predložil krajskému súdu podrobný súpis aktív a pasív majetku úpadcu tvoriaceho konkurznú podstatu, ústavný súd konštatuje, že toto obdobie (viac ako 7 mesiacov) nemožno kvalifikovať ako obdobie nečinnosti, pretože v tomto období síce zdanlivo nebola v skúmanom konaní vykonávaná žiadna procesná aktivita zo strany krajského súdu, avšak je nepochybné, že v tomto období bol činný správca, ktorý zisťoval rozsah majetku úpadcu za účelom vyhotovenia jeho skutočne podrobného a rozsiahleho súpisu, tak ako to vyplýva zo súdneho spisu.

Okrem tohto v súvislosti s týmto obdobím ústavný súd podotýka, že sťažovateľke ústava priznáva právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov až od okamihu, keď si prihlásila voči podstate svoju pohľadávku, pretože až od tohto okamihu sa stáva účastníčkou konkurzného konania. Zo súdneho spisu však nemožno presne určiť, kedy sa tak skutočne v prípade sťažovateľky stalo, pretože prihlášky pohľadávok boli krajským súdom odovzdané správcovi a v súdnom spise sú iba zoznamy veriteľov bez uvedenia dátumu, kedy si uplatnili pohľadávku voči podstate. Ústavný súd zo spisu zistil, že zoznamy konkurzných veriteľov bol správcovi odovzdané 12. februára 1998 a 26. mája 1998, pričom sťažovateľka v prvom zozname uvedená nie je a menovite nie je uvedená ani v druhom zozname, avšak vzhľadom na skutočnosť, že v konaní Okresného súdu Michalovce vedenom pod sp. zn. 10 C 469/94, v ktorom jej bol právoplatne priznaný nárok, ktorý si ako pohľadávku uplatnila v skúmanom konkurznom konaní, sťažovateľka vystupovala ako

žalobkyňa okrem iného aj spolu s A. Č., V., Česká republika, je možné, že sťažovateľka je v tomto druhom zozname zaradená pod označením „A. Č., V., ČR a spol.“. Sťažovateľka je menovite v zozname veriteľov prvýkrát uvedená pod č. 51 až 6. júna 2001.

B. Pokiaľ ide o druhé z uvedených období, a to od 13. mája 1999, keď nadobudlo právoplatnosť opatrenie krajského súdu, ktorým vyzval správcu, aby predložil správu o svojej činnosti, do 19. novembra 1999, keď krajský súd predvolal správcu na 26. november 1999, aby osobne podal správu o svojej činnosti (t. j. správca nereagoval na výzvu krajského súdu viac ako 6 mesiacov), ústavný súd podotýka, že v danom prípade treba zohľadniť, že správca je pri výkone svojej funkcie povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd (§ 8 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní).

Miera a povaha zodpovednosti všeobecného (konkurzného) súdu za postup správcu konkurznej podstaty v konkurznom konaní je daná rozsahom jeho oprávnení, ktoré mu zákon vo vzťahu k tomuto subjektu konkurzného konania priznáva (najmä § 12 a § 8 ods. 4 a 5 zákona o konkurze a vyrovnaní).

S ohľadom na uvedené možno v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu hovoriť o prietáhoch v konkurznom konaní vtedy, ak súd vôbec nevyužije vo vzťahu k správcovi konkurznej podstaty tie prostriedky, účelom ktorých je zabezpečenie účinnej a rýchlej ochrany práv účastníkov konkurzného konania, prípadne ak k ich použitiu siahne až vtedy, keď je ich účinok na dosiahnutie tohto účelu minimalizovaný alebo vylúčený (napr. I. ÚS 57/97, III. ÚS 199/02).

Úlohou ústavného súdu nie je však stanovovať namiesto konkurzného súdu najoptimálnejší postup v danej veci, ale posúdiť, či ním prijaté opatrenia a zvolený postup sú vzhľadom na okolnosti prípadu akceptovateľné z pohľadu ústavou garantovaného práva na konanie bez zbytočných prietáhov, teda či postup konkurzného súdu nebol v tomto smere zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 199/02).

Zo súvisiaceho súdneho spisu vyplýva, že potom, ako správca nereagoval na právoplatné opatrenie krajského súdu a nepredložil správu o činnosti a stave konkurzného konania, krajský súd ho 19. novembra 1999 predvolal na 26. november 1999 za účelom splnenia povinností uložených mu uvedeným opatrením. Pri stanovení termínu, na ktorý krajský súd správcu predvolal, musel pritom prihliadať aj na poskytnutie dostatočnej a primeranej lehoty správcovi na predloženie podkladov a správ, ktoré od neho požadoval. Potom, čo sa správca 26. novembra 1999 aj napriek predvolaniu nedostavil a nepredložil ani súdom požadované materiály, musel krajský súd po zvážení situácie prijať účinné opatrenia na zabezpečenie postupu v konkurznom konaní. Rozhodol sa správcu odvolať, čo predpokladalo vybrať a ustanoviť nového správcu. Krajský súd tak urobil uznesením z 31. januára 2000.

Pri posúdení adekvátnosti postupu krajského súdu prihliadal ústavný súd aj na skutočnosť, že zmena správcu konkurznej podstaty je závažným zásahom do priebehu konkurzného konania a vzhľadom na jeho charakter môže mať (nie zanedbateľný) vplyv na jeho celkovú dĺžku. Z tohto pohľadu sa lehota od 13. mája 1999 do 26. novembra 1999, keď sa krajský súd snažil zabezpečiť realizáciu svojho opatrenia z 12. marca 1999 aj vzhľadom na dôsledky týkajúce sa zmeny správcu, nejaví ako zjavne neprimeraná. Z týchto dôvodov ústavný súd nepovažoval postup krajského súdu v uvedenom období, z hľadiska naplnenia základného práva sťažovateľky na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, za postup majúci charakter zbytočného prietahu v konaní.

C. V súvislosti s ďalším označeným obdobím od 14. júna 2000, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie z 5. mája 2000, ktorým krajský súd ustanovil nového správcu, do 7. decembra 2000, keď novoustanovený správca žiadal, aby mu krajský súd zaslal podklady týkajúce sa predmetného konkurzného konania, ústavný súd dospel k záveru, že toto obdobie v trvaní viac ako 5 mesiacov nemožno vzhľadom na jeho dĺžku, ako aj vzhľadom na nezistenie iných relevantných období nečinnosti v skúmanom konaní samo osebe považovať za prietah v konaní, ktorý by bol spôsobilý porušiť základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd už konštatoval (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01), že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01, III. ÚS 199/02).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01).

D. Pokiaľ ide o ďalšie tri uvedené obdobia, a to od 5. júna 2003 do 10. mája 2004, od 16. marca 2005 do 9. novembra 2005 a od 26. júna 2006 do 23. januára 2007, ústavný súd poznamenáva, že tak ako to vyplýva zo súdneho spisu, tieto obdobia nemožno pripísať na ťarchu konkurzného (krajského) súdu ani na ťarchu správcu, pretože v tomto období bránilo v pokračovaní konkurzného konania a v speňažovaní majetku úpadcu iné konanie vyprovokované práve skúmaným konkurzným konaním, ktoré prebieha na krajskom súde pod sp. zn. 17 Cb 705/01 o žalobe konkurzného veriteľa – A. M. – proti správcovi o vylúčenie majetku z podstaty, pričom práve majetok, ktorý je predmetom tohto sporu, je jediným dosiaľ nespeňaženým majetkom úpadcu, takže až do právoplatného skončenia uvedeného sporu nebolo možné konkurzné konanie ukončiť, pričom sťažovateľka nepreukázala, že by mala postavenie oddeleného veriteľa podľa § 28 zákona o konkurze a vyrovnaní.

Podľa zistenia ústavného súdu z 13. októbra 2008 konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 17 Cb 705/01 nie je stále ukončené a posledné pojednávanie, ktoré sa v predmetnej veci konalo 24. júna 2008, bolo odročené na neurčito.

Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného

práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06).

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá a rozhodnutie o prikázaní krajskému súdu konať bez prierahov, o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrade trov konania je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (§ 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa tou časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľka domáhala ich priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2008